

ĢENERĀLADVOKĀTES JULIANAS KOKOTES [JULIANE KOKOTT]

SECINĀJUMI,

sniegti 2008. gada 26. jūnijā¹

I — Ievads

1. Ar šo prasību atcelt tiesību aktu Parlaments apstrīd juridiskā pamata izvēli Padomes 2006. gada 19. decembra Lēmumam 2006/1016/EK, ar ko Eiropas Investīciju bankai paredz Kopienas garantiju attiecībā uz zaudējumiem, ko var radīt ārpus Kopienas īstenotiem projektiem piešķirti aizdevumi un aizdevumu garantijas².

2. Padome šo lēmumu ir pamatojusi ar sadarbības ar trešām valstīm ekonomikas, finanšu un tehnikas jomā juridisko pamatu (EKL 181.a pants). Parlaments uzskata, ka lēmums papildus bija jāpamato ar EKL 179. pantu, kas ir juridiskais pamats sadarbībai attīstības jomā. Savas nostājas pamatojumam Parlaments norāda, ka vairākums trešo valstu, uz kurām attiecas lēmums, ir jaunattīstības valstis.

¹ — Oriģinālvaloda — vācu.

² — OV L 414, 95. lpp.; turpmāk tekstā — "Lēmums 2006/1016" vai arī "lēmums".

II — Atbilstošās tiesību normas

A — *EK līguma noteikumi*

3. EKL XX sadaļas nosaukums ir "Sadarbība attīstības jomā". Tās 177. pantā ir minēti Kopienas politikas mērķi šajā jomā:

"1. Kopienas politika attiecībā uz sadarbību attīstības jomā, papildinot dalībvalstu īstenoto politiku, veicina:

— jaunattīstības valstu noturīgu ekonomisku un sociālu attīstību, un jo īpaši visvairāk atpalikušo valstu attīstību;

— vienmērīgu un pakāpenisku jaunattīstības valstu integrāciju pasaules ekonomikā; lai sasniegtu 177. pantā minētos mērķus. Šādi pasākumi var būt daudzgadu programmas.

— nabadzības apkarošanu jaunattīstības valstīs.

2. Eiropas Investīciju banka atbilstīgi tās Statūtiem palīdz īstenot pasākumus, kas minēti šā panta 1. punktā.

2. [..].”

3. [..].”

4. EKL 178. pantā ir noteikts:

“Īstenojot politiku, kas var iespaidot jaunattīstības valstis, Kopiena ievēro 177. pantā minētos mērķus.”

6. EKL 181.a pants ir XXI sadaļas ar nosaukumu “Sadarbība ar trešām valstīm ekonomikas, finanšu un tehnikas jomā” vienīgais noteikums:

5. EKL 179. pants ir juridiskais pamats pasākumiem sadarbībai attīstības jomā:

“1. Neskarot citus šā Līguma noteikumus, un jo īpaši XX sadaļas noteikumus, Kopiena saskaņā ar savu kompetenci īsteno pasākumus, kas saistīti ar ekonomisku, finansiālu un tehnisku sadarbību ar trešām valstīm. Minētie pasākumi papildina dalībvalstu īstenotus pasākumus un ir saderīgi ar Kopienas attīstības politiku.

“1. Neskarot citus šā Līguma noteikumus, Padome saskaņā ar 251. pantā paredzēto procedūru paredz pasākumus, kas vajadzīgi,

Kopienas politika šajā jomā palīdz sasniegt vispārējo mērķi — attīstīt un nostiprināt demokrātiju un tiesiskumu, kā arī ievērot cilvēktiesības un pamatbrīvības.

Kopienas, būtu jādod Kopienas budžeta garantija. Būtu jārosina EIB palielināt apjomu tādām darbībām, ko tā bez Kopienas garantijas veic ārpus Kopienas, jo īpaši pirmspievienšanās valstīs un Vidusjūras reģionā, kā arī citu reģionu investīciju kategoriju valstīs, kaut arī būtu jāprecizē, kāds būs Kopienas garantijas segums, jo tas attieksies uz politiskiem un ar valstu suverenitāti saistītiem riskiem.”

2. Padome pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu, ar kvalificētu balsu vairākumu paredz pasākumus, kas vajadzīgi 1. punkta īstenošanai. [..]

[..].”

8. Arī astotajā lēmuma apsvērumā ir atsauce uz Kopienas politiku ārējās darbības jomā:

B — *Lēmums 2006/1016*

1) Izvilkums no lēmuma preambulas

7. Lēmuma preambulas trešais apsvēruma ir formulēts šādi:

“Lai atbalstītu ES ārējās darbības, neskarot EIB kredītspēju, darbībām, ko EIB veic ārpus

“EIB finansēšanas darbībām vajadzētu būt saderīgām ar ES politiku ārējās darbības jomā un tā jāatbalsta, tajā ietverot arī īpašus, reģionālus mērķus. Nodrošinot vispārēju saderību ar ES darbībām, EIB finansējumam būtu jāpapildina attiecīgā Kopienas palīdzības politika, programmas un instrumenti dažādos reģionos. Turklāt apkārtējās vides aizsardzībai un dalībvalstu energodrošībai būtu jāpieder pie EIB finansēšanas mērķiem visos finansēšanai piemērotos reģionos. EIB finan-

sēšanas darbībām būtu jānotiek valstīs, kas atbilst attiecīgiem nosacījumiem, kuri ir paredzēti ES augsta līmeņa nolīgumos par politikas un makroekonomikas aspektiem.”

10. Lēmuma 2. panta, kurā ir noteikta garantijas ģeogrāfiskā piemērošanas joma, 1. un 2. punktā ir paredzēts:

2) Lēmuma būtiskie noteikumi

“1. To valstu saraksts, kuras ir atbilstīgas vai potenciāli atbilstīgas EIB finansējumam ar Kopienas garantiju, ir noteikts I pielikumā.

9. Lēmuma 1. panta 1. punktā ir noteikts:

“Kopiena Eiropas Investīciju bankai (“EIB”) piešķir vispārēju garantiju (turpmāk tekstā — “Kopienas garantija”) maksājumiem, ko EIB nav saņēmusi, bet kas tai pienākas par aizdevumiem un aizdevumu garantijām saskaņā ar EIB finansēšanai piemērotiem investīciju projektiem valstīs, uz ko attiecas šis lēmums, ja aizdevums vai garantija piešķirta saskaņā ar parakstītu nolīgumu, kura darbības laiks nav beidzies un kurš nav atcelts (turpmāk tekstā — “EIB finansēšanas darbības”), un kurš ir piešķirts saskaņā ar EIB noteikumiem un procedūrām, un atbalstot attiecīgus Eiropas Savienības politikas mērķus ārējās darbības jomā.

2. Attiecībā uz I pielikumā uzskaitītajām valstīm, kas atzīmētas ar “*”, un citām valstīm, kas nav uzskaitītas I pielikumā, lēmumu par šo valstu atbilstību EIB finansējumam ar Kopienas garantiju pieņem Padome katrā gadījumā atsevišķi saskaņā ar [EK] līguma 181.a panta 2. punktā noteikto procedūru.”

[..]”

11. Lēmuma 3. pants attiecas uz EIB darbību saderību ar Eiropas Savienības politikas mērķiem ārējās darbības jomā. Tā 2. punktā ir paredzēts:

“Dažādos reģionos minēto sadarbību īsteno atšķirīgi, ņemot vērā EIB nozīmi, kā arī Eiropas Savienības politiku katrā reģionā.”

B. KAIMIŅATTIECĪBU UN PARTNERATTIECĪBU VALSTIS

1. Vidusjūras reģions

12. Apstrīdētā lēmuma I pielikumā ir to valstu saraksts, kuras var saņemt finansējumu saistībā ar Kopienas garantiju nodrošinātiem projektiem. Vairākas valstis ir minētas zem šādiem virsrakstiem:

[..]

2. Austrumeiropa, Dienvidkaukāzs un Krievija

“A. PIRMSPIEVIENOŠANĀS VALSTIS

[..]

C. ĀZIJA UN LATĪNAMERIKA

1. Kandidātvalstis

1. Latīnamerika

[..]

[..]

2. Āzija

2. Potenciālas kandidātvalstis

[..]

[..]

D. DIENVIDĀFRIKA”

III — Prāvas priekšvēsture, prasījumi un process

A — Prāvas priekšvēsture

13. 2006. gada 22. jūnijā Komisija iesniedza priekšlikumu Padomes lēmumam, ar ko Eiropas Investīciju bankai (turpmāk tekstā — “EIB”) tiek piešķirta Kopienas garantija iespējamiem zaudējumiem saistībā ar aizdevumiem un garantijām projektiem ārpus Kopienas, šo priekšlikumu pamatojot ar EKL 181.a pantu³.

14. 2006. gada 30. novembra rezolūcijā Parlaments izklāstīja savu viedokli par priekšlikumu un aicināja Komisiju EKL 181.a pantam kā juridisko pamatu pievienot EKL 179. pantu⁴.

3 — Priekšlikums Padomes lēmumam, ar ko Eiropas Investīciju bankai piešķir Kopienas garantiju iespējamiem zaudējumiem saistībā ar aizdevumiem un garantijām projektiem ārpus Kopienas (COM(2006) 324, galīgā redakcija).

4 — Eiropas Parlamenta 2006. gada 30. novembra normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Padomes lēmumam, ar ko Eiropas Investīciju bankai piešķir Kopienas garantiju iespējamiem zaudējumiem saistībā ar aizdevumiem un garantijām projektiem ārpus Kopienas, P6-TA(2006) 0507 (OV C 316E, 109. lpp.).

15. Tomēr Komisija savu priekšlikumu šajā sakarā negrozīja⁵ un Padome 2006. gada 19. decembrī pieņēma apstrīdēto lēmumu, pamatojoties uz EKL 181.a pantu kā vienīgo juridisko pamatu.

B — Prasījumi un process Tiesā

16. 2007. gada 19. martā Parlaments cēla prasību Tiesā, lūdzot:

— atcelt Padomes 2006. gada 19. decembra Lēmumu 2006/1016/EK ar ko Eiropas Investīciju bankai paredz Kopienas garantiju attiecībā uz zaudējumiem, ko var radīt ārpus Kopienas īstenotiem projektiem piešķirti aizdevumi un aizdevumu garantijas, tādēļ, ka ar to pārkāpts EK likums;

— atstāt spēkā Lēmuma 2006/1016 sekas līdz jauna lēmuma pieņemšanai un

— piespriest atbildētājam atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

5 — Priekšlikums Padomes lēmumam, ar ko Eiropas Investīciju bankai piešķir Kopienas garantiju zaudējumiem attiecībā uz aizdevumiem projektiem ārpus Kopienas (Centrāleiropā un Austrumeiropā, Vidusjūras valstīs, Latīņamerikā un Āzijā un Dienvidāfrikas Republikā) (COM(2006) 419, galīgā redakcija).

17. Padomes prasījumi Tiesai ir šādi:

ka ir izdarīts EK liguma pārkāpums EKL 230. panta otrās daļas izpratnē.

— prasību noraidīt un

— piespriest Parlamentam atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

21. Parlaments uzskata, ka Lēmumu 2006/1016 vajadzēja pamatot ne tikai ar EKL 181.a pantu, bet papildus arī ar EKL 179. pantu. Šā apgalvojuma pamatojumam Parlaments atsaucas uz to, ka vairums lēmuma piemērošanas jomā ietilpstošo trešo valstu ir kvalificējamās kā jaunattīstības valstis, ko Padome nav apstrīdējusi.

18. Ar Tiesas priekšsēdētāja 2007. gada 10. oktobra rīkojumu Eiropas Kopienu Komisijai tika atļauts iestāties lietā Padomes prasījumu atbalstam.

19. Visi lietas dalībnieki iesniedza savus apsvērumus rakstveidā 2008. gada 14. maija tiesas sēdē.

22. Abi lietas dalībnieki ir vienisprātis, ka lēmums ir sadarbības finanšu jomā pasākums. Tomēr Parlaments uzskata, ka EKL 179. pants ir speciāls juridiskais pamats sadarbībai finanšu jomā ar jaunattīstības valstīm, kurš tādējādi izslēdz 181.a panta piemērojamību.

IV — Juridiskais vērtējums

20. Savā prasības pieteikumā Parlaments izvirza vienīgo atcelšanas pamatu, proti, nepareiza juridiskā pamata izvēli lēmuma pieņemšanai. Tādējādi Parlaments apgalvo,

23. Padome un Komisija uzskata, ka tiesību akts nav jāpamato ar EKL 179. pantu tikai tāpēc, ka tas attiecas uz jaunattīstības valstīm. Šis juridiskais pamats ir piemērojams tikai tad, ja attiecīgajam tiesību aktam ir arī EKL 177. pantā izklāstītie attīstības atbalsta politikas mērķi. Lai arī apstrīdētais lēmums netieši skar jaunattīstības valstis, tam nav attīstības atbalsta mērķu.

A — Pareizā juridiskā pamata noteikšana

24. Atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai Kopienu tiesību akta juridiskā pamata izvēle ir jāpamato ar objektīvu informāciju, ko tiesa var pārbaudīt, tostarp ar tiesību akta mērķi un saturu⁶.

25. Ja Kopienu tiesību akta mērķa un satura vērtējumā tiek atklāts, ka šim tiesību aktam ir divi mērķi vai divas sastāvdaļas, kuras ietilpst dažādu juridisko pamatu piemērošanas jomās, un ja vienu no tām var atzīt par galveno vai svarīgāko, bet otrai ir tikai palīgraksturs, tad tiesību akts ir jāpamato tikai ar vienu juridisko pamatu, proti, ar to, ar ko saistīts galvenais vai svarīgākais mērķis vai sastāvdaļa⁷.

26. Tomēr pirms es pievērsos apstrīdētā lēmuma saturam un mērķiem, vispirms ir abstrakti jānosaka EKL 179. un 181.a panta piemērošanas jomas. Tikai pēc tam, kad ir

6 — Skat. pastāvīgo judikatūru: *inter alia* 2007. gada 23. oktobra spriedumu lietā C-440/05 Komisija/Padome (Krājums, I-9097. lpp., 61. punkts), 2006. gada 10. janvāra spriedumu lietā C-178/03 Komisija/Parlaments un Padome (Krājums, I-107. lpp., 41. punkts), šī paša datuma spriedumu lietā C-94/03 Komisija/Padome (Krājums, I-1. lpp., 34. punkts) un 1991. gada 11. jūnija spriedumu lietā C-300/89 Komisija/Padome, t.s. "Titāna dioksīda" lieta (*Recueil*, I-2867. lpp., 10. punkts).

7 — Skat. *inter alia* 2008. gada 20. maija spriedumu lietā C-91/05 Komisija/Padome (Krājums, I-3651. lpp., 73. punkts), iepriekš šo secinājumu 6. zemsvītras piezīmē minētos spriedumus lietās Komisija/Parlaments un Padome, 42. punkts, un Komisija/Padome, 35. punkts, un 2003. gada 11. septembra spriedumu lietā C-211/01 Komisija/Padome (*Recueil*, I-8913. lpp., 39. punkts).

definētas šo juridisko pamatu atbilstošās piemērošanas jomas, kā nākamo var izvērtēt, vai lēmuma mērķis un saturs faktiski ietilpst abu juridisko pamatu piemērošanas jomās, un, ja tas tā ir, kādas tam rodas sekas.

B — Vai lēmums ietilpst vairāku juridisko pamatu piemērošanas jomās?

1) EKL 179. un 181.a panta piemērošanas jomas

27. EKL 179. pants ir juridiskais pamats pasākumiem sadarbībai attīstības jomā, bet EKL 181.a pants ir juridiskais pamats "pasākumiem sadarbībai ar *trešām valstīm* ekonomikas, finanšu un tehnikas jomā". Būtībā šī prāva ir par jautājumu, kā viens no otra ir jānorobežo šie abi juridiskie pamati un vai EKL 181.a panta piemērošanas joma var ietvert arī lēmumā minēto pasākumu, kas veikti attiecībā uz *jaunattīstības valstīm*, veidu.

28. Vispirms ir jāprecizē, ka pasākuma veids nav piemērots norobežošanas kritērijs. 181.a pantā gan ir skaidri minēta "sadarbība

ekonomikas, finanšu un tehnikas jomā”, bet 179. pantā ir tikai vispārīgi minēti “pasākumi”. Tomēr ekonomikas, finanšu un tehnikas veicināšana vai sadarbība ir viena no klasiskām sadarbības attīstības jomā formām⁸.

29. Parlaments uzskata, ka vienīgi *ģeogrāfiskais kritērijs* norobežo abu tiesību normu piemērošanas jomas. Atbilstoši šim kritērijam EKL 179. pants attiecas uz sadarbību ar jaunattīstības valstīm un EKL 181.a pants attiecas tikai uz sadarbību ar valstīm, kas nav jaunattīstības valstis.

30. Sava uzskata pamatojumam Parlaments it īpaši atsaucas uz XX un XXI sadaļas vēsturisko attīstību. XX sadaļa par sadarbību attīstības jomā Līgumā tika iekļauta ar Māstrihtas līgumu. Pirms tam attiecībā uz jaunattīstības valstīm veiktie pasākumi tika pamatoti ar EKL 308. pantu. Pēc XX sadaļas ieviešanas pasākumi, ko veic attiecībā uz trešām valstīm, kas nav jaunattīstības valstis, joprojām tika pamatoti ar EKL 308. pantu līdz brīdim, kad ar Nicas līgumu tika ieviests 181.a pants. Tādēļ varētu atzīt, ka ar EKL 181.a pantu bija paredzēts aizpildīt nepilnības, kas Līgumā bija saistībā ar sadarbību ar trešām valstīm, kuras nav jaunattīstības valstis.

8 — Skat. 2005. gada 20. decembra Padomes un dalībvalstu valdību pārstāvju, kas tikās Padomē, Eiropas Parlamentā un Komisijā, kopīgo ziņojumu par Eiropas Savienības attīstības politiku: “Eiropas Konsenss” (OV C 46, 1. lpp., 119. punkts).

31. Turpretim Padome un Komisija uzskata, ka nevar atsaukties tikai uz ģeogrāfisko kritēriju. Ir jāpievieno arī materiālais kritērijs. Pasākums neietilpst EKL 181.a panta piemērošanas jomā tikai tad, ja tas attiecas uz jaunattīstības valsti un tam ir EKL 177. pantā paredzētie mērķi, jo tikai tad EKL 179. pants ir piemērots juridiskais pamats. Līdz ar to pasākumu, ko veic attiecībā uz jaunattīstības valstīm un kuram nav EKL 177. pantā paredzēto mērķu, nevar pamatot ar EKL 181.a pantu.

32. Ja ņem vērā tikai tekstu, tad jēdziens “trešās valstis” ir pietiekami plašs, lai ietvertu arī jaunattīstības valstis.

33. Tomēr no Līguma sistēmas viedokļa rodas šaubas par šo izpratni.

34. Proti, EKL 181.a pantu ievada vārdi “neskarot citus šā Līguma noteikumus, un jo īpaši XX sadaļas noteikumus”. Ar to tiek skaidri norādīts, ka XX sadaļa par sadarbību attīstības jomā ir speciāla un pārāka par EKL 181.a pantu.

35. Padome gan norāda, ka arī EKL 179. pants sākas ar vārdiem “neskarot citus šā Līguma noteikumus”. Tomēr šai ziņā, pirmkārt, ir jāatgādina, ka EKL 179. pants tika formulēts brīdī, kad EKL 181.a pants vēl neeksistēja, jo tas tika ieviests tikai ar vēlāku EK līguma grozījumu. Otrkārt, atruna EKL 179. pantā nepārprotami ir mazāk speciāla nekā atruna EKL 181.a pantā, kurā ir skaidri minēta XX sadaļa. Tādējādi atruna EKL 179. pantā ir pārāka par atrunu EKL 181.a pantā.

36. Tādējādi XX sadaļa un EKL 179. panta juridiskais pamats ir speciālāki noteikumi par sadarbību ar jaunattīstības valstīm.

37. Taču nav skaidrs, cik tālu sniedzas XX sadaļas speciālais raksturs. Vai pasākumi, kuri attiecas uz jaunattīstības valstīm, nekad nevar tikt pamatoti ar EKL 181.a pantu? Vai arī šis speciālais raksturs sniedzas tikai tik tālu, cik tālu sniedzas EKL 179. panta piemērošanas joma, kā dēļ pasākumi, kuri neietilpst EKL 179. panta piemērošanas jomā, var tikt pamatoti ar EKL 181.a pantu?

38. Manuprāt, teleoloģiskā interpretācija liecina, ka uz pasākumiem, ko veic attiecībā

uz jaunattīstības valstīm, EKL 181.a pants būtībā neattiecas⁹.

39. Citāda interpretācija slēpj draudus, ka netiks ņemti vērā XX sadaļas apgalvojumi un vērtējumi par EKL 181.a pantu¹⁰. EKL 181. a pantā paredzētie pasākumi, proti, sadarbība ekonomikas, finanšu un tehnikas jomā ir klasiskie attīstības atbalsta līdzekļi¹¹. Atbilstoši EKL 179. pantam pasākumi, ko veic attiecībā uz jaunattīstības valstīm, ir pakļauti priekšnoteikumam, ka tie ir nepieciešami EKL 177. panta mērķiem, veicinot jaunattīstības valstu stabilu ekonomisko un sociālo attīstību, to harmonisku un progresīvu integrāciju pasaules ekonomikā un nabadzības apkarošanu. Pretstatā tam — EKL 181.a pantā sadarbība nav saistīta ar attīstības politikas un sociālo mērķu sasniegšanu.

40. Ja likumdevējs varētu pamatot ar EKL 181.a pantu sadarbības ar jaunattīstības valstīm pasākumus, kas neīsteno EKL 177. pantā paredzētos mērķus, EKL 177. pantā noteiktie mērķa pienākumi galu galā tiktu apieti. Tādējādi likumdevējs varētu

9 — Tāds pats risinājums ir arī ģenerāladvokāta Mengoci [*Mengozzi*] 2007. gada 19. septembra secinājumos lietā C-91/05 Komisija/Padome (2008. gada 20. maija spriedums, Krājums, I-3651. lpp., 148. punkts)

10 — EKL 181.a pantā ir ne tikai tieša norāde uz EKL 179. pantu, bet arī ir skaidri minēta XX sadaļa kopumā.

11 — Skat. iepriekš šo secinājumu 8. zemsvirtras piezīmi.

veidot sadarbību ekonomikas jomā ar jaunattīstības valstīm, ņemot vērā 177. pantā noteiktos mērķus¹². Taču tas ir pretrunā iepriekš minētajai Līguma sistēmai. Daudz kas liecina par to, ka, lai novērstu EKL 177. panta apiešanu, pasākumus, ko veic attiecībā pret jaunattīstības valstīm, nevar pamatot ar EKL 181.a pantu¹³.

atbalsta politikas mērķus EKL 177. panta izpratnē.

2) Starpsecinājums

41. Šajā gadījumā nav jāpieņem galīgs lēmums par jautājumu, vai EKL 179. un 181.a pants ir savstarpēji jānorobežo vienīgi saskaņā ar *ģeogrāfisko kritēriju*, vai arī papildus ir jāņem vērā *materiālais kritērijs*. Šim jautājumam būtu nozīme tikai tad, ja ar apstrīdēto lēmumu nemēģinātu īstenot EKL 177. pantā paredzētos mērķus. Tomēr, kā parādīs apstrīdētā lēmuma saturs un mērķu analīze, ar šo lēmumu, ciktāl tas skar jaunattīstības valstis, ir paredzēts sasniegt attīstības

C — Lēmuma 2006/1016 saturs un mērķis

42. Vispirms pārbaudišu, vai apstrīdētais lēmums, ņemot vērā tā saturu, ietilpst EKL 179. panta piemērošanas jomā. Pēc tam es izklāstīšu, ka ar lēmumu tiktāl, ciktāl tas skar jaunattīstības valstis, ir paredzēts īstenot EKL 177. panta mērķus.

1) Lēmuma saturs

43. Atbilstoši lēmuma 1. panta 1. punktam lēmums attiecas uz garantijas piešķiršanu no Kopienų budžeta par noteiktām EIB darbībām. No 1. panta 1. punkta izriet arī nosacījumi garantijas piemērošanas jomai. Atbilstoši tiem garantija attiecas uz maksājumiem, kas nav saņemti sakarā ar aizdevumiem un aizdevumu garantijām saskaņā ar EIB finansējamajiem investīciju projektiem

12 — Ciktāl EKL 178. pantā ir noteikts, ka Kopienai visās politikas jomās ir jāievēro EKL 177. panta mērķi, apiešanas risks nav novērsts, jo mērķu ievērošana kā tāda nav tas pats, kas EKL 177. pantā minētais pienākums sasniegt mērķi.

13 — Atbilstoši šai izpratnei precizējumu radītu EKL 181.a panta grozījums, kurš, iespējams, tiks izdarīts ar Lisabonas līgumu. Līguma par Eiropas Savienības darbību 212. pantā jaunattīstības valstīs nākotnē skaidri tiks izslēgtas no tā piemērošanas jomas: “[...] Savienība veic ekonomiskas, finansiālas un tehniskas sadarbības pasākumus ar trešām valstīm, kas nav jaunattīstības valstis [...]”

(turpmāk tekstā — “EIB finansēšanas darbības”) valstīs, uz ko attiecas lēmums. Papildu nosacījums ir tāds, ka attiecīgās EIB finansēšanas darbības ir jāveic saskaņā ar EIB noteikumiem un procedūrām, atbalstot Eiropas Savienības politikas mērķus ārējās darbības jomā.

priekšmeta dēļ ietilpst EKL 179. panta piemērošanas jomā?

44. Lēmuma I pielikumā ir norādīts, uz kurām valstīm attiecas lēmuma piemērošanas joma un kuras var saņemt finansējumu. Šajā pielikumā ir minētas četras valstu grupas, proti, “pirmspievienošanās valstis”, “kaimiņattiecību un partnerattiecību valstis”, “Āzija un Latīņamerika”, kā arī “Dienvīdāfrika”. Attiecīgajās grupās ir uzskaitītas atsevišķas valstis.

47. Kā jau iepriekš minēts¹⁴, arī sadarbības finanšu jomā pasākums var ietilpt EKL 179. panta piemērošanas jomā.

45. Parlaments apgalvo, ka vairums šajā pielikumā minēto valstu ir jaunattīstības valstis. Tā kā Kopienā jaunattīstības valstis nav definētas, Parlaments šajā sakarā atsauca uz ESAO un Pasaules Bankas veikto valstu kvalifikāciju. To Padome nav apstrīdējusi. Šajā ziņā būtībā ir jāsecina, ka ESAO un Pasaules Bankas kvalifikācijas Kopienu tiesību kontekstā var izmantot tikai kā norādi. Jaunattīstības valsts jēdziens Kopienu tiesībās ir jānosaka autonomi, jo katrā konkrētajā gadījumā kvalifikācija var atšķirties. Tomēr šādām iespējamām atšķirībām nav nozīmes apstrīdētā lēmuma valstu saraksta vērtējumā.

48. Turklāt attīstības atbalsta pasākuma vērtējums var arī pieļaut, ka EIB projekta partneriem veiktie maksājumi jaunattīstības valstīs ir nevis neatmaksājamas subsīdijas, bet aizdevumi.

46. Vai, pamatojoties uz apstrīdēto lēmumu, paredzētā garantija ir pasākums, kurš sava

49. Proti, no vienas puses, kā norādīja Parlaments un Komisija, EIB projekta partneri, pamatojoties uz garantiju, saņem aizdevumu ar samazinātu procenta likmi, kas ir jāuzskata par atbalsta pasākumu. No otras puses, EKL 179. panta 2. punktā ir skaidri paredzēts, ka EIB palīdz īstenot Kopienas attīstības atbalsta politiku. Tā kā EIB darbība galvenokārt izpaužas kā kredītu piešķiršana, fakts, ka runa ir par kredītiem, nevis par subsīdijām, nevar traucēt kvalifikāciju attīstības atbalsta statusā.

14 — Skat. iepriekš šo secinājumu 28. punktu.

2) Lēmuma mērķi

50. Parlaments uzskata, ka apstrīdētais lēmums tiktāl, ciktāl tas skar jaunattīstības valstis, ir paredzēts EKL 177. panta mērķu sasniegšanai, tostarp noturīgas ekonomiskas un sociālas attīstības veicināšanai.

51. Padome pret to iebilst, tomēr nenorādot, kāds mērķis pretējā gadījumā ir lēmumam attiecībā uz jaunattīstības valstīm. Padome vienīgi ir atkārtoti uzsvērusi, ka Lēmuma 2006/1016 mērķis ir radīt "finanšu sadarbības pasākumu ar Kopienas finanšu instrumenta palīdzību". Pretēji Padomes viedoklim — runa ir nevis par pasākuma mērķi, bet drīzāk par tā saturu. Kā izriet no lēmuma, garantijas piešķiršana nav pašmērķis, ar to ir paredzēts īstenot lielākus mērķus.

52. Lēmumā paredzētie mērķi it īpaši izriet no tā preambulas pirmā un trešā apsvēruma. Atbilstoši tiem garantija tiek piešķirta, *lai atbalstītu ES ārējās darbības, neskarot EIB kredītpēju.*

53. Tādējādi garantija ir paredzēta, lai ļautu EIB veikt finansēšanas darbības valstīs ārpus Kopienas — kuras bieži kļūst riskantākas — ar tām neapdraudot tās labvēlīgo kredītpējas novērtējumu (kreditreitingu).

54. Līdz ar to pirmajā mirklī varētu rasties iespaids, ka apstrīdētais lēmums ir nevis ārējs pasākums ārējās darbības jomā, bet, gluži pretēji, pilnīgi iekšējs pasākums. Šķiet, ka to liek manīt arī Komisija, norādot, ka apstrīdētā lēmuma saturā ir aprakstīts finanšu instruments, kurš vispirms ir piemērojams Kopienas iekšējā līmenī. Turklāt Komisija atsaucas uz to, ka atšķirībā no citiem finanšu instrumentiem ārējo attiecību jomā apstrīdētais lēmums nav tiesiskais pamats EIB finansēšanas darbībām trešās valstīs, jo šāds tiesiskais pamats vispirms ir Protokola par EIB statūtiem 18-1. panta 2. punkts¹⁵. Trešās valstis no apstrīdētā lēmuma guva labumu tikai netieši, saņemot izdevīgus aizdevumus uz garantijas pamata. Tiešu labumu trešās valstīs guva no EIB finansēšanas darbībām. Padome tiesas

15 — EIB Statūtu Protokola Nr. 10 Eiropas Kopienas dibināšanas līguma pielikuma – 2004. gada 1. maija redakcijā – 18. panta 1. punkts ir šāds: "Veicot šā Līguma 267. pantā izvirzīto uzdevumu, Banka tās locekļiem vai privātiem vai publiskiem uzņēmumiem piešķir aizdevumus, lai varētu īstenot investīciju projektus dalībvalstu Eiropas teritorijās, ciktāl līdzekļi no citiem avotiem ar saprātīgiem nosacījumiem nav iegūstami. Atkāpieties no gadījumiem, kuros ar vienprātīgu lēmumu pēc Direktoru padomes priekšlikuma atļauju piešķir Valde, Banka tomēr var piešķirt aizdevumus investīciju projektiem, ko pilnībā vai daļēji īsteno ārpus dalībvalstu Eiropas teritorijām."

sēdē ir precizējusi, ka tā uzskata, ka šī *netiešā* saistība starp garantiju un jaunattīstības valstīm ir izšķirošais iemesls, lai apstrīdēto lēmumu papildus nepamatotu ar EKL 179. pantu.

vērā, ka atbilstoši lēmuma 1. panta 1. punktam garantija attiecas tikai uz EIB finansējumu, kas tiek piešķirts, lai atbalstītu Eiropas Savienības politikas ārējās darbības jomā mērķus.

55. Šī pieeja tomēr nav pārliecinoša. Ja konsekventi līdz galam sekotu Komisijas argumentācijai, būtu jāsecina, ka nedz EKL 179. pants, nedz EKL 181.a pants nevar būt apstrīdētā lēmuma juridiskais pamats neatkarīgi no tā, vai šis lēmums attiecas uz jaunattīstības valstīm. EKL 181.a pants nodrošina juridisko pamatu sadarbībai finanšu jomā *ar trešām valstīm*, nevis pilnīgi iekšējiem pasākumiem.

57. Attīstības atbalsta pasākuma raksturam nav pretrunā tas, ka EIB garantijai ir tikai netieša iedarbība jaunattīstības valstīs. Garantija ir obligāts nosacījums, lai EIB trešās valstīs veiktu šos finanšu pasākumus, kurus citādi, ņemot vērā pašas kredībspēju (kreditreitingu), tā, iespējams, pavisam neveiktu vai veiktu ar EIB kredīta ņēmējiem trešās valstīs būtiski neizdevīgākiem nosacījumiem. Tādējādi, piešķirot garantiju, EIB saistības jaunattīstības zemēs būtībā tiek veicinātas un sekmētas.

56. Ir jāpiekrīt Komisijai, ka garantijai ir tieša iedarbība vispirms tikai Kopienā, proti, starp EIB un Kopienas budžetu. Līdz ar to garantija arī nevar tikt kvalificēta kā finansiāla sadarbība ar trešām valstīm. Tomēr lēmuma *galvenais mērķis* ir Kopienas politikas ārējās darbības jomā atbalstīšana. Garantijas piešķiršana nav pašmērķis, bet tikai līdzeklis patiesā Kopienas mērķa sasniegšanai, proti, tās politikas ārējās darbības jomā atbalstīšana, ar EIB palīdzību panākot sadarbību finanšu jomā ar trešām valstīm. Tas kļūst īpaši skaidrs, ņemot

58. Tā kā Kopiena ar lēmuma palīdzību rada konkrētu pamatnosacījumu EIB atbalsta pasākumiem, veicot paredzēto vērtējumu, šķiet, ka EIB kredībspējas drošība ir tikai nepieciešamais līdzeklis galvenā mērķa sasniegšanai, proti, jaunattīstības valstu atbalstīšanai.

59. Vai apstrīdētais lēmums tiktāl, ciktāl runa ir par jaunattīstības valstīm, ir paredzēts arī EKL 177. pantā minēto mērķu sasniegšanai, tātad ilglaicīgai ekonomiskai un sociālai attīstībai, jaunattīstības valstu integrācijai pasaules ekonomikā un nabadzības apkarošanai?

60. Lēmumā pavisam vispārīgi ir minēts, ka tā mērķis ir Kopienas politikas ārējās darbības jomā atbalstīšana. Tomēr Kopienas ārējās tirdzniecības jomā ietilpst arī Kopienas attīstības atbalsta politika. Apstrīdētā lēmuma preambulas astotajā apsvērumā ir uzsvērts, ka EIB finansēšanas darbībām vajadzētu būt saderīgām ar ES politiku ārējās darbības jomā un tā jāatbalsta, ņemot vērā arī īpašus reģionālus mērķus. Attiecībā uz jaunattīstības valstīm īpašs reģionāls mērķis ir ilglaicīgas ekonomiskās un sociālās attīstības veicināšana¹⁶. Arī lēmuma 3. panta 2. punktā ir skaidri noteikts, ka dažādos reģionos minēto sadarbību īsteno atšķirīgi, ņemot vērā EIB nozīmi, kā arī Eiropas Savienības politiku katrā reģionā.

61. Turklāt apstrīdētajā lēmumā ir skaidri minēti sadarbības instrumenti, kuri jāizmanto sakarā ar EIB saistībām, uz kurām attiecas garantija. Iznemot vienu, šie finanšu instrumenti arī ir pamatoti ar EKL 179. pantu, un tādējādi tie ir sadarbības attīstības jomā instrumenti: Eiropas kaimiņattiecību un part-

nerattiecību instruments¹⁷ (pamatots ar EKL 179. un 181.a pantu), sadarbības attīstības jomā instruments¹⁸ (pamatots ar EKL 179. pantu) un stabilitātes instruments¹⁹ (pamatots ar EKL 179. un 181.a pantu).

62. Turklāt lēmuma preambulā ir paredzētas konkrētas prasības tam, kādi mērķi ir jāīsteno ar EIB finansēšanas darbībām atsevišķos reģionos. Turklāt attiecībā uz reģioniem, kuros ietilpst jaunattīstības valstis, tiek minēti mērķi, kuri ir raksturīgi sadarbībai attīstības jomā.

63. Āzijā un Latīņamerikā galvenā uzmanība ir jāpievērš apkārtējās vides stabilitātes uzlabošanai, enerģijas drošības projektiem, kā arī konsekvantai ES klātbūtnes veicināšanai Āzijā un Latīņamerikā, izmantojot tiešas ārvalstu investīcijas, kā arī tehnoloģiju un *know-how* nodošanu (divpadsmitais apsvērum). Vidusāzijā EIB īpaši būtu jāpievēršas lieliem ener-

16 — Attiecībā uz I pielikumā minētajām Savienības partnervalstīm tas ir partnerības un kaimiņattiecību politikas atbalsts, attiecībā uz pirmspievienotās valstīm – pirmspievienotās politikas.

17 — Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 24. oktobra Regula (EK) Nr. 1638/2006, ar ko paredz vispārējos noteikumus Eiropas kaimiņattiecību un partnerības instrumenta izveidošanai (OV L 310, 1. lpp.).

18 — Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 18. decembra Regula (EK) Nr. 1905/2006, ar ko izveido finanšu instrumentu sadarbībai attīstības jomā (OV L 378, 41. lpp.).

19 — Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 15. novembra Regula (EK) Nr. 1717/2006, ar ko izveido Stabilitātes instrumentu (OV L 327, 1. lpp.).

goapgādes un enerģijas pārvades projektiem, kas rada pārrobežu sekas (trīspadsmitais apsvērumš). Dienvidāfrikā EIB galvenokārt būtu jāpievēršas sabiedriskas nozīmes infrastruktūras (arī pašvaldību infrastruktūras, elektrības un ūdens apgādes) projektu un privātā sektora, tai skaitā arī mazo un vidējo uzņēmumu, atbalstam (četrpadsmitais apsvērumš).

64. Tādējādi sadarbība finanšu jomā ar trešām valstīm, kuru apstrīdētais lēmums veicina ar garantijas piešķiršanu EIB, tiktāl, ciktāl ir runa par jaunattīstības valstīm, isteno arī EKL 177. pantā paredzētos sociāli ekonomiskos mērķus, tostarp jaunattīstības valstu noturīgu ekonomisku un sociālu attīstību.

3) Starpsēcinājums

65. Tiktāl, ciktāl apstrīdētais lēmums attiecas uz jaunattīstības valstīm, tas ietilpst EKL 179. panta piemērošanas jomā. Tiktāl, ciktāl tas attiecas uz valstīm, kas nav jaunattīstības valstis, tas ietilpst EKL 181.a panta piemērošanas jomā. Tādējādi turpinājumā ir jāpārbauda, vai attiecīgais tiesību akts tāpēc bija jāpamato ar abiem juridiskajiem pamatiem.

D — Vai var noteikt smaguma centru?

66. Tiesību akts principā ir jāpamato tikai ar vienu juridisko pamatu. Ja no Kopienų tiesību akta analīzes izriet, ka tam ir divi mērķi vai divas sastāvdaļas, tad saskaņā ar tā dēvēto "smaguma centru" Tiesas judikatūru tiesību akts ir jāpamato ar juridisko pamatu, kas vajadzīgs galvenajam vai pārākajam mērķim vai sastāvdaļai²⁰.

67. Tikai tad, ja ir konstatēts, ka tiesību aktam vienlaikus ir vairāki tādi nedalāmi mērķi vai sastāvdaļas, kas savstarpēji ir saistītas, un neviens no tiem nav uzskatāms par netiešu un pakārtotu otram, šāds tiesību akts izņēmuma kārtā ir jāpamato ar dažādiem atbilstīgiem juridiskiem pamatiem, ja to procedūras ir saderīgas²¹.

68. Kā jau minēts, apstrīdētajam lēmumam ir divas sastāvdaļas: viena daļa attiecas uz sadarbību finanšu jomā ar jaunattīstības valstīm un ietilpst EKL 179. panta piemērošanas jomā, bet otra attiecas uz sadarbību finanšu jomā ar pārējām trešām valstīm un ietilpst EKL 181.a panta piemērošanas jomā.

20 — Iepriekš šo secinājumu 6. zemsvītras piezīmē minētais spriedums lietā Komisija/Parlaments un Padome, 42. punkts, un 2004. gada 29. aprīļa spriedums lietā C-338/01 Komisija/Padome (*Recueil*, I-4829. lpp., 55. punkts).

21 — Skat. *inter alia* iepriekš šo secinājumu 9. zemsvītras piezīmē minēto spriedumu lietā Komisija/Padome, 75. punkts; šo secinājumu 6. zemsvītras piezīmē minēto spriedumu lietā Komisija/Parlaments un Padome, 43. punkts, un šo secinājumu 20. zemsvītras piezīmē minēto spriedumu lietā Komisija/Padome, 56. punkts.

69. Parlaments uzskata, ka šajā gadījumā “smaguma centra” Tiesas judikatūra nav piemērojama. Pakārtoti, Parlaments apgalvo, ka, pat ja kritērijs par smaguma centru būtu piemērojams, abas daļas ir savstarpēji nedalāmi saistītas un neviena no tām nav netieša vai pakārtota otrai.

70. Šīs lietas apstākļi atšķiras no līdz šim izspriestajām lietām divos aspektos.

71. Pirmkārt, abi juridiskie pamati attiecas uz vienu un to pašu priekšmetu, proti, sadarbību ar trešām valstīm. Tomēr, kā norādīts iepriekš, tie viens otru izslēdz saistībā ar sadarbības adresātiem: EKL 179. pants salīdzinājumā ar EKL 181.a pantu ir speciāla, to aizstājoša tiesību norma. Tiktāl, ciktāl ir skartas jaunattīstības valstis, EKL 179. pants ir pareizs juridiskais pamats, bet tiktāl, ciktāl ir skartas valstis, kas nav jaunattīstības valstis, piemērots juridiskais pamats ir EKL 181.a pants.

72. Otrkārt, smaguma centru šajā gadījumā nevar noteikt, ņemot vērā saturisko kritēriju. Apstrīdētais lēmums skar sadarbību finanšu jomā ar jaunattīstības valstīm un valstīm, kas nav jaunattīstības valstis. Šajā gadījumā smaguma centru varbūt varētu noteikt pilnīgi *kvantitatīvā* veidā.

73. Tā arī ir atšķirība no Padomes minētajiem zivsaimniecības un tirdzniecības nolīgumiem²². Kaut gan tie attiecas uz jaunattīstības valstīm, tie tika pamatoti tikai ar atbilstošu juridisko pamatu, nevis papildus ar EKL 179. pantu. Šajā gadījumā var konstatēt *saturisko* smaguma centru starp attīstības atbalsta politiku un zivsaimniecības vai tirdzniecības politiku. Ja saturiskais smaguma centrs attiecas uz zivsaimniecības vai tirdzniecības politiku, attiecīgais tiesību akts ir jāpamato vienīgi ar atbilstošajiem juridiskajiem pamatiem, nevis papildus ar EKL 179. pantu, pat ja tiesību akts attiecas uz jaunattīstības valstīm. Tomēr apstrīdētā lēmuma gadījumā no satura viedokļa runa ir par vieniem un tiem pašiem pasākumiem, kuri atšķiras tikai pēc to adresātiem.

74. Nosakot *kvantitatīvo smaguma centru*, šajā gadījumā būtu jāizdara secinājums, ka ne sastāvdaļa, kas attiecas uz valstīm, kuras nav jaunattīstības valstis, ne sastāvdaļa, kas attiecas uz jaunattīstības valstīm, smaguma centru neveido.

75. Par valstīm, kuras lēmuma izpratnē ir atbilstīgas vai potenciāli atbilstīgas finansējumam, skaitliski vairāk ir uzskatāmas jaunattīstības valstis nekā valstis, kas nav jaunattīstības valstis. Ja par pamatu varētu ņemt tikai valstu skaitu, lēmumu, iespējams, vajadzētu

22 — Padomes 2006. gada 30. novembra Regula (EK) Nr. 1801/2006, lai noslēgtu Partnerattiecību nolīgumu zivsaimniecības nozarē starp Eiropas Kopieni un Maurītijas Islāma Republiku (OV L 342, 1. lpp.).

pamatot tikai ar EKL 179. pantu. Tomēr, nosakot kvantitatīvo smaguma centru, vajadzētu ņemt vērā arī garantijas maksimālo apmēru, kas lēmumā ir paredzēts atsevišķiem reģioniem. Šajā sakarā ir jāšaubās, vai var precīzi noteikt, cik augsts garantijas maksimālais apmērs pienākas jaunattīstības valstīm vai valstīm, kas nav jaunattīstības valstis. Katrā atsevišķajā gadījumā tiek noteikta tikai kopējā summa atsevišķiem reģioniem, nevis atsevišķai valstij. Tomēr vienā reģionā var ietilpt valstis no abām kategorijām. Parlaments tiesas sēdē apgalvoja, ka aptuveni puse no kopējās summas, kas lēmumā ir noteikta kā garantijas maksimālais apmērs, pienākas jaunattīstības valstīm²³.

tētu, vai tiesību akts galvenokārt attiecas uz EKL 179. pantu vai EKL 181.a pantu, jo nav skaidrs, kā ir jānosaka kvantitatīvais smaguma centrs. Vai ir jāņem vērā arī attiecīgo valstu skaits? Vai ir jāņem vērā arī valstu platība vai iedzīvotāju skaits, lai noteiktu, vai pasākums galvenokārt attiecas uz jaunattīstības valstīm vai valstīm, kuras nav jaunattīstības valstis? Pareizi arī būtu, ja nozīme būtu ne tikai valstu skaitam, bet arī to summu apmēram, kuras tiesību aktā ir piešķirtas sadarbībai.

76. Katrā ziņā no šiem konstatētajiem faktiem nevar secināt, ka lēmums kvantitatīvā ziņā galvenokārt vai lielākā mērā skar valstis, kas nav jaunattīstības valstis, un vienīgi pakārtoti un papildus — jaunattīstības valstis. Arī piemērojot smaguma centra teoriju, šajā gadījumā jānonāk pie secinājuma, ka apstrīdētais lēmums nebija jāpamato tikai ar EKL 181.a pantu.

78. Tādos apstākļos šādu faktoru rezultātā atkarībā no to piemērošanas un novērtējuma var tikt izdarīti patvaļīgi secinājumi. Tādējādi no tiesiskās drošības viedokļa var apšaubīt šāda viena juridiskā pamata izvēli. Tādos apstākļos kā šajā gadījumā, manuprāt, smaguma centru principiālu apsvērumu dēļ nevar noskaidrot.

77. Tomēr, manuprāt, *pilnīgi kvantitatīvs kritērijs* būtībā nav piemērots, lai “smaguma centra” Tiesas judikatūras izpratnē konsta-

79. Tādējādi no abiem viedokļiem tomēr ir izdarāms viens un tas pats secinājums: apstrīdētais lēmums nevar tikt pamatots vienīgi ar EKL 181.a pantu.

23 — Tiesas sēdē Parlaments apgalvoja, Padomei un Komisijai to neapstrīdot, ka no 27 800 miljoniem euro, kas ir garantijas maksimālais apmērs, aptuveni 13 400 miljoni euro pienākas jaunattīstības valstīm.

80. Līdz ar to, ja abas sastāvdaļas ir savstarpēji nedalāmi saistītas, tiesību akts izņēmuma kārtā ir jāpamato ar abiem atbilstīgajiem juridiskiem pamatiem, ja to procedūras ir savstarpēji saderīgas²⁴. Tādējādi noslēgumā vēl ir jāpārbauda, vai EKL 179. un 181.a pantā paredzētās procedūras ir savstarpēji saderīgas.

E — *Procedūru saderība*

81. Divu juridisko pamatu izmantošana nav pieļaujama, ja procedūras, kas paredzētas vienam vai otram pamatam, nav saderīgas un/vai ja abu šo juridisko pamatu vienlaikus izmantošanas dēļ varētu tikt skartas Parlamenta tiesības²⁵. Tas turpinājumā ir jāizpēta.

82. Ņemot vērā Padomes balsošanas noteikumus, abu juridisko pamatu saderība ir konstatējama bez grūtībām, jo Padome tiklab EKL 179. panta, kā arī EKL 181.a panta gadījumā pieņem lēmumu ar kvalificētu balsu vairākumu.

83. Atšķirības abās procedūrās tomēr pastāv attiecībā uz Parlamenta piedalīšanos²⁶. Ja EKL 181.a pantā paredzēta tikai apspriešanās ar Parlamentu, tad EKL 179. panta ietvaros Parlaments pilda likumdevēja funkcijas kopā ar Padomi, pamatojoties uz koplēmuma procedūru.

84. Tiesa jau bija aicināta spriest par to, vai EKL 133. panta 4. punkts, kurā nav paredzētas nekādas Parlamenta formālas tiesības uz līdzdalību, un EKL 175. panta 1. punkts, kurā paredzēts Parlamenta koplēmums, ir saderīgi, ņemot vērā atšķirīgās Parlamenta līdzdalības tiesības²⁷. Tiesa šajā sakarā konstatēja, ka koplēmuma procedūra lielā mērā ir piemērojama jauktajai procedūrai, t.i., procedūrai ar lielāku Parlamenta līdzdalību. Tiesa ir apstiprinājusi abu procedūru saderību, argumentējot, ka pamatošana ar šiem diviem juridiskajiem pamatiem nekaitē Parlamenta tiesībām, jo EKL 175. panta izmantošana šai iestādei ļauj pieņemt tiesību aktus saskaņā ar koplēmuma procedūru. Tādējādi Tiesa galīgi atzina abas procedūras par saderīgām.

85. Jautājumā par procedūras saderību, ņemot vērā atbilstošos Parlamenta dalības

24 — Iepriekš šo secinājumu 6. zemsvītras piezīmē minētie spriedumi lietās Komisija/Parlaments un Padome, 43. un 57. punkts, un Komisija/Padome, 36. un 52. punkts.

25 — Skat. iepriekš šo secinājumu 6. zemsvītras piezīmē minēto spriedumu lietā Komisija/Parlaments un Padome, 57. punkts, ar norādi uz turpat minēto spriedumu lietā Komisija/Padome — "Titāna dioksīda" lieta, 17.–21. punkts.

26 — Atbilstoši Lisabonas līgumam šī problēma vairs nepastāvēs, jo tad attiecībā uz abiem pantiem būs piemērojama viena un tā pati procedūra, un uz jautājumu par savstarpēju saderību bez problēmām varēs tikt sniegta apstiprinoša atbilde.

27 — Skat. iepriekš šo secinājumu 6. zemsvītras piezīmē minētos spriedumus lietās Komisija/Parlaments un Padome, 59. punkts, un Komisija/Padome, 54. punkts.

noteikumus, Tiesa šajos gadījumos ņēma vērā vienīgi Parlamenta līdzdalības tiesības.

86. Ņemot vērā šo argumentāciju, arī šajā gadījumā ir jāaplicina abu procedūru saderība. Ja — kā Tiesa jau ir spriedusi — procedūrā nav paredzēta Parlamenta piedalīšanās un koplēmuma procedūras savstarpēji ir saderīgas, tad vēl jo vairāk ir jāņem vērā “apspriešanās” saderība ar “koplēmumu”, par ko ir runa šajā gadījumā. Tādējādi EKL 179. un 181.a pants var tikt izmantots kā divkāršs juridiskais pamats vienam tiesību aktam.

87. Tomēr Tiesa ir nospriedusi, ka divkāršs juridiskais pamats ir izņēmums, kurš ir piemērojams tikai tad, ja divi līdzvērtīgi mērķi vai sastāvdaļas ir savstarpēji nedalāmi saistītas²⁸.

88. Līdz ar to tas nozīmē, ka tiktāl, ciktāl tiesību akts ir sadalāms, ir jāpieņem divi

atsevišķi tiesību akti — tā dēvētie divi tiesību akti. Tiesību akts, kurš attiecas uz jaunattīstības valstīm, ir jāpieņem uz EKL 179. panta pamata, un otrais tiesību akts, kurš attiecas uz pārējām trešām valstīm, — uz EKL 181.a panta pamata. Ja tiesību akts nav sadalāms, tas ir jāpamato gan ar EKL 179. pantu, gan ar 181.a pantu. Jautājumā, vai tiesību akts ir sadalāms, diskrecionārā vara ir jāpiešķir likumdevējam. Izskatāmajā gadījumā daudz kas liecina par to, ka tiesību akts, vismaz savā pašreizējā formā, nav sadalāms, jo tajā kā augstākais garantijas apmērs ir paredzētas kopējās summas atsevišķiem reģioniem, kuros var ietilpt gan jaunattīstības valstis, gan arī valstis, kas nav jaunattīstības valstis. Šī metode — noteikt kopēju summu atsevišķiem reģioniem, nevis maksimālo apmēru katrai valstij — sniedz EIB iespējami lielāku rīcības brīvību, īstenojot savas darbības.

89. Turpretim, ja, izskatot saderības jautājumu, par svarīgām tiek atzītas arī Padomes līdzdalības tiesības, kā esmu ierosinājusi savos secinājumos lietā Komisija/Parlaments un Padome²⁹, tad šajā gadījumā būtu jānoliedz, ka procedūras ir saderīgas. Attiecinot koplēmuma procedūras piemērošanu uz sadarbību ar trešām valstīm, attiecībā uz kuru Līgumā

28 — Skat. iepriekš šo secinājumu 6. zemsvītras piezīmē minētos spriedumus lietās Komisija/Parlaments un Padome, 43. punkts, un Komisija/Padome, 36. punkts.

29 — Mani 2005. gada 26. maija secinājumi lietā C-178/03 Komisija/Parlaments un Padome (Krājums, I-107. lpp., 61. punkts).

nav paredzēta Parlamenta līdzdalība, Padomei tiktu atņemta tās ekskluzīvā likumdošanas kompetence šajā jomā, ko tai nāktos dalīt ar Parlamentu. Šāds rezultāts būtu pretrunā dalībvalstu nostājai attiecībā uz likumdošanas procedūrām. Atbilstoši šai nostājai apstrīdētais lēmums varētu tikt vienlaikus pamatots ar sadarbību attīstības jomā un sadarbību ar trešām valstīm.

mērķi, ir jāpamato vienīgi ar 175. pantu³⁰. Atbilstoši šai nostājai šajā gadījumā apstrīdētais lēmums bija jāpamato tikai ar EKL 179. pantu, kurš paredz koplēmuma procedūru.

F — *Starpsecinājums*

90. Līdz ar to atbilstoši šai nostājai procedūru nesaderības gadījumā tiesību akts tomēr ir jāpamato ar vienu juridisko pamatu, turklāt tad tam ir jābūt juridiskajam pamatam, kurš paredz koplēmuma procedūru, jo, ņemot vērā likumdošanas procedūru, Parlamenta koplēmuma tiesības ir pamatnoteikums. Turklāt tas, ka no diviem juridiskajiem pamatiem, kas ir vienādi piemērojami, bet nav savstarpēji saderīgi, šaubu gadījumā tiek izvēlēts tas, kura īstenošanā Parlamentam ir lielākas līdzdalības tiesības, atbilst arī pārskatāmības principam (LES 1. panta 2. punkts) un demokrātijas principam (LES 6. panta 1. punkts).

92. Starpsecinājumā ir jāatzīst, ka neatkarīgi no tā, vai pieņem, ka EKL 179. un 181.a panta procedūras ir saderīgas, apstrīdētais lēmums katrā ziņā nebija jāpamato ar EKL 181.a pantu kā vienīgo juridisko pamatu. Tādējādi lēmums ir jāatceļ nepareiza juridiskā pamata dēļ.

V — *Seku saglabāšana spēkā*

91. Savos secinājumos lietās Komisija/Parlaments un Padome un Komisija/Padome norādīju, ka tiesību akts, kuram ir gan EKL 133. pantā, gan EKL 175. pantā paredzētie

93. Parlaments lūdz apstrīdētā lēmuma atcelšanas gadījumā atstāt spēkā tā sekas līdz jauna lēmuma pieņemšanai. Padome un Komisija šo Parlamenta lūgumu atbalsta.

³⁰ — Iepriekš šo secinājumu 29. zemsvītras piezīmē minētie secinājumi lietā Komisija/Parlaments un Padome, 64. punkts.

94. Saskaņā ar EKL 231. panta otro daļu Tiesa, ja uzskata par vajadzīgu, var noteikt, kuras no atceltās regulas sekām jāuzskata par saistošām. Lai gan šis noteikums atbilstoši tā formulējumam attiecas tikai uz regulām, Tiesa to pēc analogijas ir piemērojusi arī citiem tiesību aktiem³¹.

95. Apstrīdētais lēmums atbilstoši tā 10. pantam ir stājies spēkā trešajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* 2006. gada 30. decembrī. Kopš tā stāšanās spēkā EIB, paļaujoties uz garantiju, ir uzņēmusies saistības. Garantijas atcelšana jau uzsāktajām EIB finansēšanas darbībām radītu nopietnus draudus EIB kredīspējai. Tādējādi ir jāatstāj spēkā apstrīdētā lēmuma sekas attiecībā uz saistībām, kuras EIB jau ir uzņēmusies.

96. Nav skaidrs, vai lēmuma sekas jāturpina piemērot arī vēl neapstiprinātajiem projektiem. Šajā sakarā varētu argumentēt, ka EIB kredīspēju varētu saglabāt, atsakoties no riskantu projektu finansēšanas. Tomēr tas radītu EIB darbību – un līdz ar to arī Kopienas ārējo mērķu īstenošanas – nesamērīgu paralizēšanu.

31 — Par piemērošanu pēc analogijas ar lēmumiem skat. 1998. gada 28. maija spriedumu lietā C-22/96 Parlaments/Padome (*Recueil*, I-3231. lpp., 42. punkts), par piemērošanu pēc analogijas nolēmumiem skat. 1998. gada 12. maija spriedumu lietā C-106/96 Apvienotā Karaliste/Komisija (*Recueil*, I-2729. lpp., 41. punkts).

97. Tādējādi garantijas iedarbība ir jāatstāj spēkā arī attiecībā uz vēl neapstiprinātajām EIB finansēšanas darbībām, proti, tām, kuras tiks apstiprinātas līdz jauna lēmuma pieņemšanai, tomēr nepārsniedzot samērīgu termiņu jauna lēmuma pieņemšanai³². Apstrīdētā lēmuma pieņemšanai likumdevējam bija nepieciešami mazāk nekā seši mēneši. Līdz ar to 12 mēnešu termiņam no sprieduma pasludināšanas līdz jauna lēmuma pieņemšanai vajadzētu būt samērīgam.

VI — Par tiesāšanās izdevumiem

98. Saskaņā ar Reglamenta 69. panta 2. punktu lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā Parlaments ir prasījis piespriezt Padomei atlīdzināt tiesāšanās izdevumus un Padomei spriedums ir nelabvēlīgs, tai ir jāpiespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus. Saskaņā ar Reglamenta 69. panta 4. punktu Komisijai ir jāsedz savi tiesāšanās izdevumi pašai.

32 — Šajā sakarā skat. 2008. gada 1. aprīļa spriedumu apvienotajās lietās C-14/06 un C-295/06 Parlaments/Komisija (Krājums, I-1649. lpp., 82.–86. punkts), iepriekš šo secinājumu 6. zemsviras piezīmē minēto spriedumu lietā Komisija/Parlaments un Padome, 61.–65. punkts; šajā sakarā skat. arī manus 2005. gada 22. septembra secinājumus lietā C-217/04 Apvienotā Karaliste/Parlaments un Padome (2006. gada 2. maija spriedums, Krājums, I-3771. lpp., 47.–50. punkts).

VII — Secinājumi

99. Līdz ar to es iesaku Tiesai nospriest šādi:

- 1) atcelt Padomes 2006. gada 19. decembra Lēmumu 2006/1016/EK, ar ko Eiropas Investīciju bankai paredz Kopienas garantiju attiecībā uz zaudējumiem, ko var radīt ārpus Kopienas īstenotiem projektiem piešķirti aizdevumi un aizdevumu garantijas;
- 2) atstāt spēkā atceltā lēmuma sekas attiecībā uz tām EIB finansēšanas darbībām, kuras būs apstiprinātas līdz brīdim, kad spēkā stāsies lēmums, kurš tiks pieņemts ar atbilstošu juridisku pamatu, bet ne vēlāk kā 18 mēnešus pēc sprieduma pasludināšanas;
- 3) piespriest Eiropas Savienības Padomei atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, izņemot Eiropas Kopienu Komisijas tiesāšanās izdevumus;
- 4) piespriest Eiropas Kopienu Komisijai segt savus tiesāšanās izdevumus pašai.